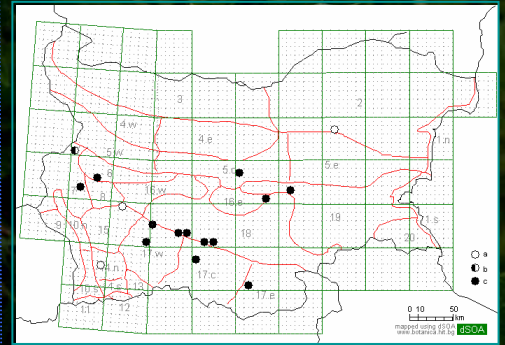
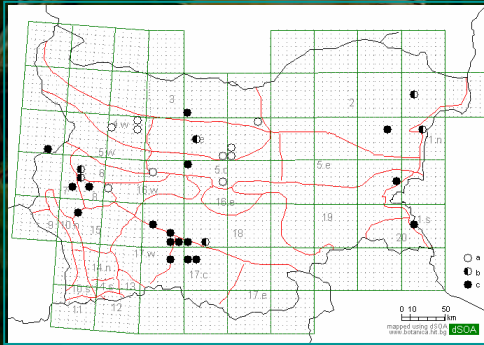
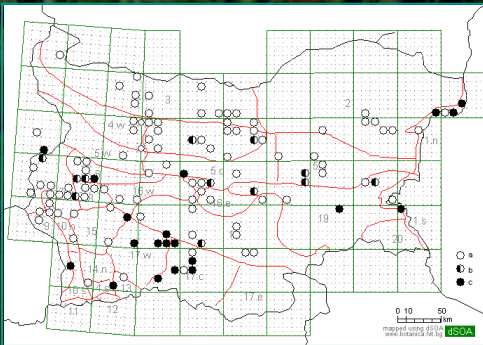

Материали и критични бележки за род *Orobanche* subsect. *Galeatae* (Beck) Teryokhin в България

Кирил Стоянов

Аграрен университет – Пловдив, Катедра Ботаника, ул. Менделеев 12, 4000 Пловдив
тел. 032 654332, e-mail orobanche@abv.bg, www.botanica.hit.bg

Ревизирани са колекциите от *Orobanche* subsect. *Galeatae* (Beck) Teryokhin, които се съхраняват в българските хербариуми. Съставени са хорологични карти и по-литературни данни и хербарни образци. Съобщават се нови данни за *O. caryophyllacea* (1 район), *O. lutea* (2 района, 1 подрайон) и *O. teucris* (2 района).

Orobanche caryophyllacea Sm.

Нови данни за Пирин (юг)

O. caryophyllacea var. *macrolepis* T. Georg.

Нови данни за Стара планина (изток) и Родопи (запад)

Потвърждават се само гостоприемници от род *Galium*

Orobanche lutea Baumg.

Нови данни за Рила, Родопи (запад), Тунджанска хълмиста равнина

Видът често се посочва погрешно на база екземпляри от *O. cicutaria* и *O. gracilis* с жълто оцветяване на венчето. В България се срещат само екземпляри, известни като *O. l. f. rubens* – с червеникаво венче и интензивно оцветени жилки. Сравнения с чужди материали не показват дискретни разлики от типовата форма.

Orobanche teucris Baumg.

Нови данни за Тракийска низина и Тунджанска хълмиста равнина

Различава се от *O. caryophyllacea* по дължините на вегетативните и фертилните органи. Често е объркван с по-разпространения *O. alba* по сходните местообитания и гостоприемници. За разлика от него, чашковите сегменти на *O. teucris* са широки, двуделни и сраснали.

Подобието в морфологията при род *Orobanche* е довело до натрупване на погрешни данни в следствие неправилно определяне. В целия род се срещат изцяло жълто оцветени екземпляри. Оцветяването на венчето често се променя по време на цъфтежа. Близалцето при повечето видове се променя от жълто в розово или червено, в зависимост от фазата на развитие. Следователно оцветяването във венчето и близалцето не е надежден критерий. Разпространението на видовете от subsect. *Galeatae* е спорадично и ограничено. Видовете, разпространени в България се проявяват като олигофаги, специализирани към определени семейства и родове (*O. caryophyllacea* към *Galium*, *O. lutea* към *Fabaceae*, *O. teucris* към *Teucrium*). С този факт може да се обясни и по-рядкото им разпространение, в сравнение с полифагните видове от род *Phelipanche* и род *Orobanche* subsect. *Minores*.

Изследването е осъществено с финансова помощ по проекти AT-TAF-3133 и ES-TAF-4407 (SYNTHESIS, European Community – Research Infrastructure Action under the FP6 “Structuring the European research area” Program); ДТК 02/40 (НФНИ към MOMH), ERA 117 и NATO (grant CLG 983884).

Определи телен ключ на род *Orobanche* subsect. *Galeatae* в България

1. Близалце ярко жълто; в сухо състояние ± сходно по окраска със стълбчето. Кутийка закръглено-яйцевидна ..... *O. lutea*

1*. Близалце червено, в иолетово или белезникаво; в сухо състояние значително по-тъмно оцветено от стълбчето. Кутийка ± цилиндрична.

2. Гръбна венечна линия по средата права. Венче в иолетово-кафяво. Тичинки захванати на 3-5 mm от основата на венчето. Кутийка права по гръбния шев, разпуклива по коремния ..... *O. teucris*

2*. Гръбна венечна линия по средата слабо дъговидна. Венче жълто-кафяво или червено. Тичинки захванати близо до основата на венчето. Кутийка симетрична с асиметричен връх ..... *O. caryophyllacea*

а. Прицветниците почти равни на венчето ..... var. *caryophyllacea*

а*. Прицветниците значително по-дълги от венчето ..... var. *macrolepis*

Materials and critical notes on genus *Orobanche* subsect. *Galeatae* (Beck) Teryokhin in Bulgaria

Kiril Stoyanov

Department Botany and Agrometeorology, Agricultural University of Plovdiv, 12 Mendeleev v. 4000 Plovdiv, Bulgaria, orobanche@abv.bg; www.botanica.hit.bg

The collections of Bulgarian representatives of *Orobanche* subsect. *Galeatae* (Beck) Teryokhin, held in the herbaria in Bulgaria are revised. Chorological maps are prepared, according to the data from the literature and the herbar sheets. New data are reported for *O. caryophyllacea* (1 region), *O. lutea* (2 regions, 1 subregion) and *O. teucris* (2 regions).